

Indkøbs- og udbudsstrategi

Gribskov Kommune

Udkast

Senest redigeret 28-01-15

Marts 2015

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Indledning.....	3
Formål og omfang.....	3
A. Gribskov Kommunes tilgang og målsætninger.....	4
Konkurrence.....	4
Helhedstækning.....	4
Professionalisme.....	4
De bedst mulige indkøbsaftaler.....	5
Opfølgning.....	5
Partnerskabsaftaler.....	6
Eksterne videnfora.....	6
B. Organisering og samarbejde.....	6
Internt samarbejde – tæt samarbejde med de enkelte fagområder.....	6
Eksterne samarbejder.....	6
C. Når en opgave skal i udbud.....	7
Regler (dette skal tilpasses ift. den kommende danske udbudslov).....	7
Vurdering af egnethed.....	8
Medarbejderinddragelse.....	8
Kontrolbud og baselineberegning (omkostningsberegning).....	9
Kontrolbud.....	9
Baselineberegning (omkostningsberegning).....	9
Mindre virksomheders muligheder for at deltage i udbud.....	9
Politisk behandling.....	9
Høringer og brugerinddragelse.....	10
Offentliggørelse.....	10
D. Bæredygtighed.....	10
Sociale klausuler.....	11
Arbejds miljøpolitik og personalepolitik.....	11
Arbejdsklausuler.....	11
Kædeansvar (skrives om, når der kommer lovgivning på området).....	12
Etisk ansvar.....	12
Miljø-, klima- og energihensyn.....	12
E. Samhandel.....	13

Indledning

Gribskov Kommune vil være kendt som en nytænkende kommune, der arbejder målrettet for at give borgerne mest mulig kvalitet for pengene. Kommunen går gerne nye veje for at forbedre kvaliteten i ydelserne og i samspillet med borgere og andre samarbejdspartnere.

Gribskov Kommune er den kommune i landet, der sender flest opgaver i udbud. Dette til trods for, at Gribskov Kommune ikke ser udbud som et mål i sig selv, men det kan være med til at styrke kvalitet og service til borgeren, og samtidig skabe større mangfoldighed i de tilbud, kommunen tilbyder sine borgere. Udbud er derfor et muligt middel til at opnå konkrete kvalitets- og effektiviseringsgevinster. Det indgår således som et naturligt element i Byrådet og administrationens løbende overvejelser om opgaver og processer - om en opgave med fordel kan håndteres på andre måder, herunder gennem udbud.

Formål og omfang

Denne indkøbs- og udbudsstrategi har til hensigt at give borgere, medarbejdere og nuværende såvel som potentielle leverandører et overblik over kommunens holdninger til og beslutninger på området.

Der bruges mange forskellige betegnelser for konkurrenceudsættelse – fx EU-udbud, annonceringer, tilbudsindhentning, markedsprøvning af kommunens egne driftsområder, udlicitering, licitation, funktionsudbud mm. Det mest gængse er udbud, som derefter bruges i resten af dokumentet.

Politikken omfatter alle former for indkøb og udbud i forbindelse med køb af varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver, og gælder for samtlige områder, institutioner m.fl. i Gribskov Kommune.

Indkøbs- og udbudsstrategien er godkendt i Byrådet den 9. marts 2015.

A. Gribskov Kommunes tilgang og målsætninger

Konkurrence

Konkurrence er en stærk drivkraft for udvikling og fornyelse, ligesom det skaber et vedholdende fokus på kvalitet og effektiv ressourceanvendelse. Konkurrence bidrager samtidig til at skærpe leverandørens opmærksomhed om ønsker og behov hos brugerne. Det gælder både i den private sektor og i den offentlige sektor.

Et af formålene med at udbyde kommunens opgaver er at sikre, at opgaverne løses bedst og billigst.

Indkøbs- og udbudsstrategien for Gribskov Kommune er ikke et udtryk for en holdning til, hvorvidt en opgave skal løses af offentlige eller private leverandører. Men den er et udtryk for en bevidsthed omkring udbud af ydelser og opgaver som et middel til at sikre en høj grad af omkostningsbevidsthed, fleksibilitet, inspiration og faglig fornyelse i den kommunale opgavevaretagelse.

Helhedstænkning

Helhedstænkning udgør grundtanken bag indkøbs- og udbudsstrategien. Gribskov Kommune ønsker at fremstå som én kunde i forhold til vores omverden. Det giver både forretningsmæssige fordele og administrative gevinster.

Effekten af den nye strategi er, at vi som kommune sikrer borgerne størst mulige gevinster ud fra en helhedstænkning. En helhedstænkning, hvor udbud ses i en større sammenhæng – hvordan det indgår i den øvrige organisation og i forhold til markedet.

For Gribskov Kommune er koordinering af indkøb et vigtigt redskab til at opnå økonomisk gevinst og effektivisering. Ud fra en helhedsbetragtning ønsker vi endvidere at opnå gevinst ved indkøb, som tager hensyn til miljø, arbejdsmiljø og samtidig lever op til sociale og etiske normer. Disse hensyn vil ofte gå hånd i hånd, men der kan også være modsatrettede interesser. I så fald vil vi foretage en prioritering ud fra såvel økonomiske betragtninger som bæredygtighed og etiske hensyn.

Ved du, at det er økonomisk fordelagtigt at vælge energieffektive løsninger?

Ved anskaffelsen kan det være dyrere at vælge de miljørigtige løsninger. Men når det drejer sig om f.eks. el, vand og varme er der typisk store besparelser i driften, og totaløkonomisk er det ofte en rigtig god løsning at satse på de mere miljørigtige løsninger.

Professionalisme

Gribskov Kommunes tilgang til udbud og indkøb skal være professionel, forretningsorienteret og målrettet, hvor der ud fra en helhedstænkning arbejdes for at opnå størst mulige gevinster for Gribskov Kommune.

Det betyder, at vi effektiviserer kommunens indkøb og udbud ved:

- at udbyde efter forretningsmæssige principper med lave totalomkostninger, og ved at tilrettelægge udbudsprocessen, så vi sikrer de bedste og billigste aftaler for kommunen efter gældende regler for offentligt indkøb
- at fastlægge det rette kvalitets- og serviceniveau i den udbudte opgave

- at der skal være et rimeligt forhold mellem det forventede resultat og de omkostninger, der er forbundet med at gennemføre et udbud
- at udnytte koordinationsmuligheder, faglig synergi og stordriftsfordele ved udbud sammen med andre kommuner

Samtidig arbejder vi på at gøre det lettere og mere enkelt for kommunens ansatte at disponere indkøbene og dermed overholde indkøbsaftalerne.

De bedst mulige indkøbsaftaler

Gribskov Kommune har fælles indkøbsaftaler på tværs af kommunens centre, hvor det ud fra forretningsmæssige og administrative hensyn giver mening. Vi lægger bl.a. vægt på:

Ved du, at vi kan spare penge ved at tilpasse sortimentet efter behovet?

Sortimentet er rensset for overflødige produkter samt dyre mærkevarer, og erstattet af produkter der er prisbillige, uden at vi går på kompromis med kvalitet og funktionalitet. Sortimentet på fx kontorartikler indeholder f.eks. både en prisbillig og en ergonomisk kuglepen - for der er behov for begge dele.

- At tilgodese de enkelte institutioner og fagområders behov
- At opnå de bedst mulige priser for den rette kvalitet og service
- At minimere miljøbelastning
- At tage hensyn til sociale og etiske forhold
- At opnå optimale leveringsbetingelser, som matcher det reelle behov

Det er en vigtig forudsætning, at vi gør brug af de enkelte fagområders og institutioners viden og erfaring. Derfor har fagområder og institutioner i Gribskov Kommune en fælles forpligtelse til aktivt at medvirke til at afdække behov og fastsætte krav mv. forud for et udbud. Kun på den måde kan vi indgå indkøbsaftaler, der giver mening og gevinst for Gribskov Kommune. At indgå de bedst mulige indkøbsaftaler betyder også, at der en gang i mellem vil være kompromisser, der skal indgås for samlet set at lave en aftale, der tilgodeser flest mulige hensyn.

Opfølgning

Gribskov Kommune skal fremstå som en seriøs og dygtig samarbejdspartner. Det er en forpligtelse for kommunens institutioner og fagområder, at anvende de indkøbsaftaler vi indgår, hvilket også er en forudsætning for at realisere de potentielle gevinster ved et udbud, økonomisk såvel som kvalitetsmæssigt. Vi følger derfor op på de aftaler vi indgår med leverandører - både internt med fagområdet, der bruger aftalen, og eksternt med leverandøren.

Ved du, at du har indflydelse på, hvor gode indkøbsaftaler vi får?

Når vi er loyale overfor vores aftaleleverandører og benytter aftalerne, kan leverandørerne regne med en stor indkøbsvolumen. På den måde kan vi indgå de bedste aftaler og få de bedste priser.

Dette gøres bl.a. ved:

- at sikre indkøbsdata via systemunderstøttelse,
- løbende at følge op på de indgåede aftaler, herunder analysere vores handlemønstre og regne på hvor godt vi bruger aftalerne (compliance)
- at afholde opfølgingsmøder med leverandørerne
- at måle og rapportere besparelser på nye aftaler
- at optimere muligheden for mere effektive bestillingsformer, fx handel via e-kataloger

Partnerskabsaftaler

Gribskov Kommune arbejder aktivt for at indgå frivillige partnerskabsaftaler mellem kommunens Jobcenter og større lokale virksomheder, erhvervsorganisationer og uddannelsesinstitutioner. Partnerskabsaftalerne skal sikre, at virksomhederne påtager sig et socialt ansvar. Det sociale ansvar kan omhandle oprettelse af lærlingepladser, kompetenceudvikling af den eksisterende arbejdskraft og integration af personer, som bevæger sig på kanten af arbejdsmarkedet.

Partnerskabsaftaler kan få en stor betydning og gennemslagskraft i lokalsamfundet, fordi de ikke kun knytter sig til konkrete kommunale udbud, men knytter sig generelt til virksomhedernes eller erhvervets opgaver.

Ved du, at vi i Gribskov Kommune indgår partnerskaber med de private leverandører?

Når vi laver et udbud og indgår kontrakter med private leverandører, så indgår vi ofte også partnerskaber med henblik på, at understøtte den samfundsmæssige og sociale udvikling.

Eksterne videnfora

Gribskov Kommune vil sikre en løbende udvikling af indkøbs- og udbudsområdet ved at deltage i relevante faglige samarbejder og udveksle erfaringer med andre kommuner og private virksomheder. Vi vil følge udviklingen i markedet og være opmærksomme på fremtidige innovative løsninger, herunder ny teknologi. Hvor det er hensigtsmæssigt for Gribskov Kommune, vil vi indgå aftaler via eksternt samarbejde.

B. Organisering og samarbejde

Internt samarbejde – tæt samarbejde med de enkelte fagområder

I kommunen er der en løbende dialog med fagområderne for at sikre indgåelse af de rigtige aftaler såvel som for at sikre korrekt brug af de indgåede aftaler.

For hvert udbud nedsættes en projektgruppe typisk bestående af en udbudskonsulent, en økonomikonsulent, en konsulent fra HR samt fagpersoner fra de mest forbrugende enheder i kommunen med henblik på at sikre, at relevant viden om behov og indkøbsadfærd udnyttes optimalt. Fagpersonerne har ansvaret for at udarbejde kravspecifikationer og forventes at agere som ambassadører for aftalerne ved implementering. Inddragelsen skal sikre, at de krav der fastsættes fagligt til udbuddet, stemmer overens med kommunens konkrete behov efterfølgende.

Ved du, at din viden er vigtig, når vi laver indkøbsaftaler?

Når vi laver et udbud på en vare eller en tjenesteydelse, er det for at lave den bedst mulige indkøbsaftale for Gribskov Kommune. Derfor er det vigtigt, at I, der skal bruge aftalen og som har en masse viden på området, bliver hørt og deltager i en arbejdsgruppe omkring udbuddet.

Eksterne samarbejder

Gribskov Kommune prioriterer det tværgående samarbejde med andre offentlige instanser med fokus på indkøbs- og udbudssamarbejdet i Indkøbsfællesskab Nordsjælland (herefter forkortet IN). Ligeledes deltager Kommunen aktivt i følgegrupper i Statens og Kommunernes Indkøbsservice (herefter forkortet SKI) både på de frivillige SKI-rammeaftaler og på de forpligten-

de kommunale aftaler (KL-aftalerne) på vegne af henholdsvis IN og Gribskov Kommune. Ved at deltage i SKI's udbudsarbejde sikrer kommunen medindflydelse i forhold til aftalerne.

Fordelen ved at deltage i eksterne samarbejder inden for bl.a. udbud er:

Ved du, at koordinering af indkøb på tværs af kommunen ofte giver mange fordele?

Når vi indgår indkøbsaftaler i Gribskov Kommune, overvejer vi altid, om det giver mening at lave fælles indkøbsaftaler for hele kommunen eller indkøbsaftaler med andre kommuner - det gør det ofte. Den store volumen skaber stordriftsfordele og fordelagtige aftaler. Samtidig frigør vi samlet set tid til andre opgaver, da flere personer ikke indgår den samme slags aftaler.

- at Gribskov Kommune får gennemført endnu flere udbud
- at resultaterne heraf er bedre end det kommunen kan opnå alene i markedet grundet større volumen mm.
- øget adgang til kompetencer og viden på tværs af kommunerne/SKI
- øget mulighed for at udfordre markedet med nye innovative løsninger mm.

C. Når en opgave skal i udbud

Regler (dette skal tilpasses ift. den kommende danske udbudslov)

Kort beskrevet består udbudsreglerne af en række EU-retlige og danske regelsæt. Dertil kommer kommunens egne principper. Reglerne skal sikre, at alle virksomheder har lige adgang til offentlige kontrakter, og at det offentlige køber bedst og billigst.

EU's udbudsdirektiv sætter regler for hvornår en opgave skal i udbud. Direktiverne består af det klassiske udbudsdirektiv og forsyningsvirksomhedsdirektivet. Den danske tilbudslov gælder for mindre nationale opgaver. Desuden har Gribskov Kommune vedtaget nogle interne principper om tilbudsindhentning. Om det er udbudsdirektivet, tilbudsloven eller kommunens interne principper, der finder anvendelse, beror på værdien af opgaven.

- **Udbudsdirektivet:** Gælder for alle offentlige myndigheder og for såkaldte offentligretlige organer. Direktivet indeholder regler for indkøb af varer og tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver over tærskelværdierne for EU-udbud.
  - Kommunen har pligt til at sende sine indkøb af varer og tjenesteydelser i EU-udbud, når værdien af indkøbet/opgaven overstiger 1.541.715 kr. (EU's tærskelværdi for udbud for 2014-2015).
  - Kommunen har pligt til at sende sine bygge- og anlægsopgaver i EU-udbud, når værdien af opgaven overstiger 38.624.809 kr. (EU's tærskelværdi for udbud for 2014-2015).
- **Forsyningsvirksomhedsdirektivet:** Omfatter varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver over tærskelværdierne for EU-udbud på forsyningsområderne (fx energi-, vand- og transportforsyning (fx Grib Vand)).

- Kommunen har pligt til at sende sine indkøb af varer og tjenesteydelser i udbud, når værdien af indkøbet overstiger 3.083.431 kr. (EU's tærskelværdi for forsyningsvirksomhedsudbud for 2014-2015).
- Kommunen har pligt til at sende sine bygge- og anlægsopgaver i udbud, når værdien af opgaven overstiger 38.624.809 kr. (EU's tærskelværdi for forsyningsvirksomhedsudbud for 2014-2015).
- **Den danske tilbudslov:** Loven finder anvendelse, når offentlige myndigheder indhenter tilbud på bygge- og anlægsarbejder samt ved køb af varer og tjenesteydelser til beløb under EU's tærskelværdier. Loven er opdelt i to afsnit, afsnit I for bygge- og anlægsopgaver og afsnit II for varer og tjenesteydelser, og der gælder forskellige regler for de to afsnit:
  - Afsnit I for bygge- og anlægsopgaver gælder hver gang, der indhentes tilbud på opgaver hvis værdi ikke overstiger de aktuelle tærskelværdier i udbudsdirektivet. For opgaver over 3 mio. kr. og under EU's tærskelværdi, skal indhentning af tilbud ske ved licitation. For opgaver over 300.000 kr. og under 3 mio. kr., skal indhentning af tilbud ske ved underhåndsbud.
  - Afsnit II for varer og tjenesteydelser gælder for indkøb, hvis værdi overstiger 500.000 kr., men er mindre end de aktuelle tærskelværdier i udbudsdirektivet. Hvis værdien af indkøbet ligger under 1.541.715 kr., men over 500.000 kr., så skal indkøbet annonceres på Udbud.dk (elektronisk udbudsplatform).
- **Gribskov Kommunes interne principper:** Generelt er det hensigtsmæssigt at sikre konkurrence om en opgave, hvad enten der gennemføres et udbud eller indhentes flere tilbud. Det giver flere leverandører mulighed for at byde på en opgave, og det medfører ofte også bedre pris/kvalitet. Hvorvidt en opgave skal i udbud eller om der skal indhentes 2-3 tilbud, beror på overvejelser om opgavens karakter, markedet og økonomi. Der skal således bruges sund fornuft og tænkes godt købmandsskab, når der købes ind for kommunen.
  - For indkøb af varer og tjenesteydelser under 500.000 kr., gælder der ingen lovbundne regler.
  - Ved indhentning af tilbud på bygge- og anlægsarbejder under 300.000 kr., gælder der ingen lovbundne regler.

Vurdering af egnethed

Når der overvejes udbud i Gribskov Kommune, sker det ud fra en konkret vurdering af, om et udbud vil føre til kvalitetsforbedringer for borgerne og økonomiske gevinster for det enkelte område eller den enkelte opgave. Der laves en konkret vurdering af konsekvenserne af et udbud både før og efter gennemførelsen af det konkrete udbud.

Der skal derfor altid være fokus på, at kommunens indkøb og service udføres så effektivt som muligt, herunder skal markedsprøvning som redskab altid vurderes på relevante områder. Dette for at sikre, at der altid er god sammenhæng mellem pris og kvalitet samt fokus på effekt og værdiskabelse i kerneopgaven. Det er en ledelsesmæssig såvel som politisk opgave løbende at tage stilling til eventuelle udbud af egne driftsopgaver.

Medarbejderinddragelse

Når kommunale driftsopgaver sendes i udbud, kan opgaveløsningen skifte fra kommune til privat leverandør eller omvendt. De medarbejdere, som løser opgaverne, er omfattet af reglerne om virksomhedsoverdragelse. Gribskov Kommune ønsker ikke, at nogle af de nuværende medarbejdere i tilfælde af en virksomhedsoverdragelse skal stilles ringere efter overenskomstperiodens udløb.

Udbud af driftsopgaver, som løses af kommunen selv, kan få vidtrækkende konsekvenser for de berørte medarbejdere. Og derfor tillægger vi det stor værdi, at både personale, hovedudvalget og de berørte MED-udvalg, i god tid inden der træffes beslutning om udbud, informeres om og får mulighed for at drøfte de arbejds- og personalemæssige konsekvenser ved det konkrete udbud. Der skal være mulighed for medarbejdere for at udtale sig og komme med forslag, så disse kan indgå som en del af beslutningsgrundlaget. Hvilke niveauer af MED-organisationen, der skal høres, afhænger af udbuddets art og størrelse.

Kontrolbud og baselineberegning (omkostningsberegning)

Kontrolbud

Når en kommunal driftsopgave udbydes første gang, skal der som hovedregel afgives et kontrolbud. Kontrolbuddet fungerer som Gribskov Kommunes egen beregning på, hvad det koster kommunen at løse opgaven i kommunalt regi.

Når der udarbejdes kontrolbud, skal buddet afgives af den driftsenhed, hvor opgaven er placeret på en sådan måde, at der er vandtætte skotter mellem udfører af udbudsforretning og udfører af kontrolbuddet.

Kontrolbuddet skal udarbejdes som en "full cost" beregning, jf. Indenrigsministeriets vejledning, hvor alle omkostninger tages med, så kontrolbuddet kan sammenlignes med de indkomne tilbud.

Baselineberegning (omkostningsberegning)

Ved udbud af driftsopgaver der genudbydes samt øvrige udbud af varer og tjenesteydelser, foretages en baselineberegning med henblik på at vurdere niveauet for de indkomne tilbud. Det er den relevante centerchef, der har ansvaret for baselineberegningen.

Mindre virksomheders muligheder for at deltage i udbud

Hvor det er muligt og formålstjenstligt i forhold til konkurrencen på området, skal driftsopgaver og bygge- og anlægsopgaver udbydes i delaftaler eller fagentrepriser. At udbyde en opgave i delaftaler eller fagentrepriser betyder at et større udbud deles op i mindre bidder, der så giver de mindre virksomheder mulighed for at byde på dele af den samlede opgave. Dog må det at udbyde en opgave i fagentrepriser/delaftaler ikke skabe konkurrenceforvriddning i forhold til ligebehandlingsprincippet.

Udbud kan desuden tilrettelægges, så mindre virksomheder i fællesskab har mulighed for at byde på opgaven. Samarbejdet mellem virksomhederne kan f.eks. foregå ved at danne konsortier enten som engangsforetagende eller som mere fast samarbejde.

Politisk behandling

Som hovedregel behandles typisk følgende udbud:

- Udbud af kommunens egne driftsopgaver, der ikke før har været udbudt, eller er hjemtaget og udbydes på ny
- udbud af store bygge- og anlægsopgaver
- udbud af opgaver, der har et særligt politisk fokus
- udbud, der indebærer væsentlige ændringer i service- eller kvalitetsniveau og/eller i budgettet

Den politiske behandling af ovenstående udbud kan ske i de enkelte fagudvalg, i Økonomiudvalget og Byrådet. Forløbet af den politiske behandling besluttet fra udbud til udbud, og beslutningen herom træffes af den relevante centerchef.

Udbud af simple varekøb og tjenesteydelser samt mindre bygge- og anlægsopgaver behandles ikke politisk, ligesom genudbud af opgaver uden væsentlige ændringer i service- og/eller kvalitetsniveau heller ikke behandles politisk.

Behandling af udbud sker som et lukket punkt på dagsorden grundet fortrolighed og udbudsreglernes princip om ligebehandling. I behandlingen indgår en politisk godkendelse af evalueringskriterierne samt en eventuel anvendelse af sociale klausuler inden offentliggørelse. Efterfølgende orienteres om leverandørvalg efter endt evaluering af tilbud.

Høringer og brugerinddragelse

Udbud inden for fritvalgsområdet til kommunens borgere, jf. bl.a. Servicelovens § 112, behandles med høring i Ældrerådet og Handicaprådet i kommunen. Desuden vil der være høring af relevante brugerorganisationer såvel som inddragelse af brugere, jf. lovgivningen og KL's vejledninger herfor.

Offentliggørelse

Alle Gribskov Kommunes udbud annonceres på www.udbud.dk eller i EU-Tidende afhængig af, hvilke regler udbuddet skal annonceres efter. Desuden præsenterer kommunen alle igangværende udbud på vores hjemmeside, hvor offentligheden kan få adgang til oplysninger om udbuddene.

En række udbud foregår digitalt, dvs. med en elektronisk udbudsproces via digitale udbudssystemer. Disse udbud præsenteres også på kommunens hjemmeside.

D. Bæredygtighed

I Gribskov Kommune betyder bæredygtighed bl.a. at tage hensyn til miljø og klima, til sociale og etiske forhold, og til arbejdsmiljø, sundhed og forebyggelse. Bæredygtighed er en integreret del af alle aspekter af Gribskov Kommunes virksomhed, og det gælder også for indkøbs- og udbudsområdet.

Gribskov Kommune vil udnytte sin økonomiske volumen, hvor det er relevant i forhold til ydelsen/indkøbet til positivt at påvirke og sikre, at leverandørerne gør en aktiv indsats indenfor sociale klausuler, miljø mm.

Sociale klausuler

Gribskov Kommune har som kommunens største arbejdsplads og offentlig myndighed en særlig forpligtelse til at bidrage til det rummelige arbejdsmarked og et arbejdsmarked, som aktivt håndterer udfordringer vedrørende arbejdsforhold og unges uddannelse.

Kommunen ønsker at anvende sociale klausuler og partnerskabsaftaler som et middel til at nå målene inden for uddannelse og det rummelige arbejdsmarked.

Sociale klausuler, arbejds- og uddannelsesklausuler kan efter en konkret vurdering sættes ind som kontraktvilkår i forbindelse med et udbud. Elementer i vurderingen er:

- Opgavens egnethed i forhold til anvendelsen af sociale klausuler – det vil blandt andet sige vurderinger af spørgsmål om saglighed og diskrimination
- Opgavens størrelse i værdi og tidsudstrækning – det vil blandt andet sige vurderinger af spørgsmål om proportionalitet
- Det aktuelle behov for anvendelse af sociale klausuler på det konkrete område

Brugen af sociale klausuler afhænger af en samlet vurdering fra udbud til udbud, af hjemmel i lovgivningen, overholdelse af EU-retten samt tilknytning til kontraktens udførelse. Ved brug af sociale klausuler offentliggør kommunen det i udbudsbekendtgørelsen.

Det er mest hensigtsmæssigt at anvende sociale klausuler ved større rammeaftaler og længelevende drifts- og entreprenøropgaver. For opgaver, som i tid eller økonomi er meget begrænsede, vil det være en uforholdsmæssig stor byrde at pålægge tilbudsgiveren, hvis denne påføres sociale forpligtelser i tid og økonomi langt ud over opgavens volumen.

Arbejds miljøpolitik og personalepolitik

Gribskov Kommune har et stort fokus på sundhed og forebyggelse hos kommunens borgere såvel som medarbejdere, samt medarbejdere hos kommunens leverandører.

Gribskov Kommune arbejder derfor for at også vores leverandører har fokus på sundhed og forebyggelse og eventuelt har en arbejdsmiljøpolitik og en værdipolitik (personalepolitik), der er med til at forebygge nedslidning og sikre fastholdelse af de ansatte i virksomheden. Det er kommunens opfattelse, at sådanne politikker vil være med til at sikre samfundsmæssige gevinster på det lange sigt, både for kommunen og for borgerne. Krav om arbejdsmiljø- og værdipolitikker vil blive vurderet fra udbud til udbud.

Ved du, at mentale helbredsproblemer er årsag til:

- Ca. 50 % af alle langtidssygemeldinger
- Ca. 50 % af alle førtidspensioner

Disse langtidssygemeldinger og førtidspensioner koster en kommune på 50.000 indbyggere ca. 60 mio. kr. årligt.

Arbejdsklausuler

Gribskov Kommune ønsker at fremstå som en modelarbejdsgiver inden for de retlige rammer af kommunalfuldmagten samt de EU-retlige regler.

I kommunens aftaler inden for anlægsopgaver og tjenesteydelser indgår der derfor som udgangspunkt altid et aftalevilkår indeholdende en arbejdsklausul. Det betyder, at leverandører til kommunen er forpligtet sig til at sikre, at de ansatte hos leverandøren og eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art og på samme egn, hvor arbejdet udføres, jf. ILO konvention nr. 94.

Kædeansvar

Gribskov Kommune følger lovgivning på området, og stiller krav om kædeansvar for leverandøren i de udbud, hvor det giver mening i relation til opgaven og til markedet, og hvor det ikke er en begrænsende faktor for de mindre virksomheder til at byde ind på opgaver. Krav om kædeansvar vil blive vurderet fra udbud til udbud.

Etisk ansvar

Leverandører til Gribskov Kommune skal overholde internationale konventioner tiltrådt af Danmark, ligesom kommunen forventer, at leverandørerne og deres eventuelle underleverandører respekterer grundlæggende menneskerettigheder og herunder lever op til FN's Menneskerettighedserklæring og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Gribskov Kommune forudsætter derfor, at kommunens leverandører og deres underleverandører overholder følgende grundlæggende ILO-konventioner:

- Tvangsarbejde (ILO-konvention nr. 29 og 105)
- Ingen diskrimination i ansættelsen (ILO-konvention nr. 100 og 111)
- Mindstealder for adgang til beskæftigelse samt forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde (ILO-konvention nr. 138 og 182)
- Sikkert og sundt arbejdsmiljø (ILO-konvention nr. 155)
- Organisationsfrihed og ret til kollektive forhandlinger (ILO-konvention nr. 87, 98 og 135), inden for rammerne af gældende lovgivning.

Miljø-, klima- og energihensyn

Gribskov Kommune gør en aktiv indsats for at mindske miljøbelastningen fra kommunens virksomhed, bl.a. gennem miljørigtige indkøb. I samarbejde med Miljøministeriet, andre kommuner og organisationer, arbejder vi på at gøre vores indkøb så "grønne" som muligt. Ved hvert udbud vurderer Gribskov Kommune konkret, hvilke miljøkrav vi vil sætte. Det kan være miljøkrav i forhold til virksomheden, til varen/ydelsen – og konkrete krav til kvalitet, levetid, miljø og emballering etc.

Ved du, at du på en simpel måde kan bidrage til at spare CO2 i Gribskov Kommune?

God planlægning af dine indkøb sparer CO2. Får du f.eks. leveret dine rengøringsmidler og kontopartikler en gang om måneden i stedet for en eller flere gange om ugen, vil det markant reducere kørslen af de fragtbiler, der leverer varerne. En sidegevinst er i øvrigt, at du ikke bruger så meget tid på bestillingen, da antallet af ordrer reduceres tilsvarende.

Gribskov Kommune lægger bl.a. vægt på:

- Transportafstand
- Miljøvenlig/energieffektiv fremstilling, distribution og bortskaffelse af produktet
- Miljøvenlig/energieffektiv brug
- Genanvendelig emballage
- Produktets levetid

E. Samhandel

Gribskov Kommune samarbejder med en bred vifte af leverandører. Vi er en professionel samhandelspartner, og vi forventer, at vores leverandører også agerer professionelt. Vi indgår samarbejdsaftaler, der er attraktive for såvel leverandører som kommunen og arbejder for et bedre offentligt/privat samarbejde.

Gribskov Kommune vil være løsningsorienteret og fremstå som en troværdig samarbejdspartner. Vi tilbyder vores leverandører konstruktiv feedback på samarbejdets forløb, og lægger stor vægt på gensidig erfarings- og videndeling. Vi ønsker et samarbejde, hvor vi i fællesskab er opmærksomme på og medvirker til nye løsninger samt har fokus på effektivisering.

Kommunens leverandører skal fremstå som ambassadører for det gode samarbejde. Konkret forventer vi, at leverandører til kommunen bl.a.:

- Yder rådgivning / sparring med henblik på at optimere samarbejdet.
- Er loyale og ikke opfordrer til køb uden for aftalens omfang.
- Leverer e-katalog der opfylder de opstillede krav.
- Leverer relevant omsætningsstatistik.

Ved du, at et godt samarbejde med kommunens leverandører har værdi - både for Gribskov Kommune og kommunens leverandører?

Et godt samarbejde med kommunens aftaleleverandører tager udgangspunkt i en fornuftig dialog og videndeling. Et godt samarbejde skaber grundlag for at vi i fællesskab skaber nye tiltag, som sikrer effektivisering og gevinst samt et optimalt aftaleforløb, hvor udfordringer løses hurtigt og gnidningsløst.

Derfor vil Gribskov Kommune:

- Udnytte viden og kompetence hos nuværende og potentielle leverandører.
- Være lydhør overfor hvad markedet kan tilbyde af bl.a. nye innovative løsninger.
- Afholde inspirationsmøder med virksomheder for at imødekomme de barrierer virksomheder møder, når de afgiver tilbud på kommunale udbud.

Ved du, at vi gerne vil vejlede dig om kommunens indkøbsaftaler?

Du er altid velkommen til at kontakte udbudsteamet i Gribskov Kommune på e-mail kontraktstyringsteam@gribskov.dk, hvis du har spørgsmål til kommunens indkøbsaftaler. Vi vil meget gerne hjælpe dig til at finde den rigtige aftale.